

هــ موارکردن و ی یاسای باری
کـ سـ تی بـ چی؟! ئیسلامی سیاسی و
ترس لـ شـ شـ شی پر لیتاری..
موز یـ د ئـ حمـ د

ماوەیەک ٢٢ ووت و حزبێ دسـ٢٢ تدارێکانی ئیسلامی سیاسی شیعە لـ
عـراق، بـە تایبەتی ئـوانـی هاوێـیمان و گـردبـونـتـو و لـ بەـکی
“چوارچـووـی هـماهـنگـی” دا، بەـهـموـو توانایانـو و خـریکی
زیندووکردنـو و پـێـژـی یاسای جـعـفـرین، کـە عـبدولعـزیز حـکیم،
باوکی سـەرکـی ٢٢ و تی حیکمـی ئـستا، عـمار ئـلـحـکیم، ساـی (٢٠٠٤)
پـێـشـنـیـاری کرد، بـەـمـام بـە بەـرگـەـکی نوـ و بـە ناوی پـێـژـی
هـماوارکردنـو و یاسای باری کـسـەـتی ژمارـ (١٨٨) کـە لـ ساـی
(١٩٥٩) وـ کاری پـێـدـکر.

خوښندنو وی دوو م ب پر ژبی ه موار کړدن و ک چ ند ټ ټ ک ل م و ب ر ل پ ر ل مان، ل (۱۶) ی ټ ی لوی (۲۰۲۴) دا، ل ټ گ ی ټ ک ک و تن و ف و ت ټ ک ی پ ر ل مان ی و، ک ل ټ ژ می سیاسی دوی (۲۰۰۳) و باو و ن ر ما، ب و و چو، و ټ م ش ب ب گو دان ه مو و ټ و نا زای تی ب ر ب او و ش پ لی تو یی ج ماو ری ل د ژ ی ټ م ه موار کړدن و ی. ب م ش و ی ټ م و تان و هاو پ یما ن کان یان ه نگا و کی دیک یان ل ج ب ج کړدن ه مواری یاسا ک دا ه ټ گرت و ب م ش پ دا گریان کړد و و ل س ر ټ نجام دانی تاوان کی گ و ر ب ر ام ب ر ژنان و مندا نانی ع راق.

ئەو كەسەى لى بىرى "چوارچەۋەى ھەماھەنگى" دەستپەشخەرىي كىردوۋە و پەئەزەكەى پەشكەش كىردوۋە، پەرلەمانتارەكە بە ناۋى (ئائىد ئەلمالىكى) كە مەژوۋىيەكى خراپى ھەيە لى ژيانى سىياسى تازەى عەراقدا. ناوبراۋ سەر بە ھەزەنەى دەرەشەئى ئىسلامىيە كە كارىيان كىرد بە لى باربەردەى ئامانجەكانى (پەئەيىنى ئەكتەبەرى ۲۰۱۹)، و بەسەر خەۋەنى زىاتەر لى (۸۰۰) ژەن و پىاۋى پەپەيۋى قوربانىيانى سەرەكوتى دەسەسات و مىلەشەكان، خەيان پەپەاندەۋە بە ناۋ پەرلەمانى ئەستە لى ژەر ناۋى لىستى "سەرەپەخەكان".

سه بار ت به پپژهای هوارکردن وی یاساکه پرسپارس زرن، لوانه: بچی نم هه موو پداگریه دکره لالاین وت و حزب کانی ئیسلامی سیاسیوه، بتایب تیش لالاین "چوارچووی هه ماهه نگه" یوه، به

تپه‌اندنی؟ و بچی ب تایدتی ئمم؟ و ب‌رژوو ندی ئم ه‌زان چیه ل تپه‌اندنی ئم ه‌موارکردنوو ی‌دا؟ ل‌کات‌کدا و‌ات و ناوچه‌ک ب فیران‌کی سیاسی و ک‌م‌های تی‌گ‌ور‌دا ت‌د‌پ‌ت.

یه‌ک‌ک ل و‌ام باو‌کان ئوو ی‌ک یاسای باری ک‌ستی ژمار (۱۸۸) ی‌سای (۱۹۵۹) ک ل ئ‌ستادا ل‌ کار‌دای، گر‌یه‌کی (عُقدَة) ئایدی‌ل‌ژی و سیاسی ب‌ و‌تی ئیسلامی سیاسی شیعه پ‌ک‌ده‌نت، و م‌ح‌ا‌ و‌تی سیاسی د‌س‌ات‌دار ل‌ و‌ا‌ت‌دا ب‌د‌نگ ب‌ت‌لی، ئ‌ویش ل‌ ب‌ر‌ئی‌وی ک‌ ئ‌م‌یان پ‌ویست و گ‌ی‌نی ب‌ یاسای ج‌ع‌ف‌ری یان ه‌موارکردن‌وی د‌ب‌ت‌ه‌ی ق‌وو‌کردن‌وی ک‌یل‌کردنی ژنان و من‌دان، ک‌ ی‌ک‌ک ل‌ گ‌ر‌نگ‌ترین پای‌کانی ئیسلامی سیاسی پ‌ک‌ده‌نت ب‌ در‌ژ‌کردن‌وی ک‌ن‌تر‌ی‌خی ب‌س‌ر ج‌ما‌و‌ردا، و ب‌ چ‌سپان‌ندی تائیف‌گ‌ری ک‌ ئ‌م‌ش ی‌ک‌ک‌ک ل‌و پای‌انی ک‌ ل‌س‌ری بنیات نراو.

ئ‌م و‌ام ل‌ل‌این ه‌ند‌کی تر‌وو ت‌واو د‌ک‌رت ب‌ج‌خت‌کردن‌ س‌ر‌ئی‌وی ک‌ ئ‌ام‌نجی پ‌ر‌ژ‌ک‌ تاک‌تی‌ک‌کی سیاسی ب‌ س‌رقا‌کردنی خ‌ک‌ و دو‌ور‌خ‌ست‌ن‌وی س‌رن‌جیان ل‌و س‌ختی‌ ئ‌ابووری و ق‌یران‌ ک‌م‌های‌تی‌انی ک‌ ل‌ ئ‌ن‌جام‌یدا ز‌رین‌ی ج‌ما‌و‌ر د‌نا‌نت‌ ب‌د‌ستی‌ان‌و، ه‌رو‌ها ئ‌نگ‌ ه‌ند‌کی دیک‌ ب‌ن‌م‌ب‌ست ل‌ ه‌موارکردن‌و‌ک‌ ه‌ب‌ی‌نی شمش‌ری یاسای ج‌ع‌ف‌ری ب‌ پ‌رد‌پ‌ش‌کردنی ئ‌اب‌و‌و‌چ‌و‌ن‌ (ف‌ز‌ی‌ح‌) دار‌ای‌ نو‌ی‌ ئ‌اش‌ک‌را‌بو‌و‌کانی تا‌ان‌کردن و د‌ز‌ی‌کردن ل‌ل‌این ه‌ز‌ ئیسلامی‌ سیاسی د‌س‌ات‌دار‌کان‌و.

ل‌م ج‌ر‌ و‌ام‌ان‌ ئ‌نگ‌ در‌ژ‌ ب‌ک‌ش‌، ک‌ ل‌ب‌ن‌ت‌دا با‌ب‌ت‌ین، و ئ‌ما‌ژ‌ ب‌و‌ ب‌د‌ن‌ک‌ دو‌ژ‌من‌ای‌ت‌یک‌ردنی ئ‌اش‌ک‌را و گ‌دا‌کو‌تراوی ئیسلامی‌کان ب‌رام‌ب‌ر ب‌ ژنان ب‌گ‌ن‌ویست و ه‌کار‌کی ه‌موارکردن‌و‌ک‌ پ‌ک‌ده‌نت، یان باس ل‌و ئی‌متیازات‌ان‌ ب‌ک‌ن‌ک‌ تپه‌اندنی ئ‌م ه‌موارکردن‌و‌ی د‌ی‌ی‌خ‌س‌نت ب‌ تو‌ژ‌گ‌ل‌کی ک‌م‌های‌تی ل‌ ناو سیست‌می م‌لا و ف‌ق‌یه‌کان، و ی‌ز‌کی دو‌ور‌در‌ژی خ‌ک‌کی د‌و‌و‌م‌ند ک‌ پ‌ویستیان ب‌ت‌ر‌کردنی ئ‌ار‌زو‌و س‌ک‌سی‌کانیان ه‌ی‌ و د‌یان‌و‌ت د‌ستی‌ان ئ‌او‌ب‌ت ب‌ ها‌وس‌ر‌گیری دو‌و‌م‌ و س‌ی‌م‌ و چ‌وار‌م‌ و ف‌ز‌ی‌ح‌کان و تا‌وان‌کانی تریان ب‌ د‌ژی ژنان، و ل‌ ک‌ت‌ای‌یدا، ک‌ م‌رج‌ نیی‌ د‌وا و‌ام‌ ب‌ت، باس ل‌و د‌ک‌رت‌ک‌ پ‌شنی‌ار‌کردنی پ‌ر‌ژ‌ی ه‌موارکردن‌و‌ک‌ پ‌ی‌وست‌ ب‌ ب‌ر‌ژ‌وو‌ندی ه‌ب‌ژاردنی ل‌این‌ ئیسلامی‌کان ل‌ ب‌د‌ست‌ه‌ن‌انی د‌نگی ک‌ن‌پ‌ر‌ستان و ک‌ن‌پ‌ار‌زان ل‌ناو ج‌ما‌و‌ردا.

گومان‌ی ت‌دا نیی‌ ک‌ ه‌ر ی‌ک‌ک‌ ل‌م و‌ام‌ان‌ ه‌کاری با‌ب‌تی‌خی ه‌ی‌، و ل‌ است‌یدا ل‌این‌کی ئ‌م‌سیاس‌ت‌ و ه‌و‌کانی ه‌موارکردن‌وی یاساک‌ د‌رد‌ب‌ت، ب‌ام‌ واقی‌ع‌ک‌ ئ‌وو‌ی‌ ک‌ ئ‌م‌

ووهمانه له بازنه ئایدلژای ئیسلامی سیاسی، و سیاسه ته تاکتیکیه کانی، و میکانیزمه کانی چه سپاندنی دهسه ته که ی وک بزووتنه ویک، د رناچن، چونکه له سرخاندا دهمننه و به به ئه ویک بگنه جه وه ره و بنه مای مادی، ئابووری، کهمه هایه تی، و به م په یه ش ستراتیژی ئه م سیاسه ته؛ واته به دهستنیشانکردن و خه له به ره وه ندی چینه یه تی سه رمایه داری و ستراتیژی سیاسی چینه یه تی به ره وه زی دهمننه و که ئه م سیاسه ته نه وه رایه تی دهکات و له پشته وه و ستاو.

قه تیسکردنی خه له خولگه ی سیاسه ت و ئایدلژیا و پراکتیکی سیاسی و تاکتیکی بزووتنه وه ئیسلامیه سیاسیه دهسه ته تدارکهان، که هه گری ئایدلژای ئیسلامی تائیفین، و خولانه وه له ده ور و چوارچه وه ئه م چه مک و ته وانین و میکانیزمانه ی دووباره به ره مه نه وه ی که نتره ی ئه م ته وانه، به به ئه وه ی په یو سه ست بکه نه وه به بنه مای مادی چینه یه تی، و به به په دانی ناوکه کی سیاسی چینه یه تی پر لیتاری و ده وه مه ندکردنیه ی، و دهکات که خه له له چوارچه وه ی خه له ی به ره وه زی لیه ا-عه لمانی و مه دنی و خه له ی فمینیستی لیه ا له م سیاسه ته، د رنه چه ت. و ئه م به خه ی هه گری دهکات له گرتنه به ری دیدکه ی وونه ی سیاسی و فیکریه پر لیتاری، و به ره چه سه تکردنی خه له ی سه شالیستی پر لیتاری به رامبه ره به و سیاسه ت و ستراتیژیه نه ی که به ره وه زی دهسه ته تدار په شنیاری کردوون و به م شه وه یه ش به شدار ده به ت له لاوازکردنی به ره په رچه دانه وه ی شه شه گه نه ان به ئه م سیاسه ته، و ته نانه ت لاوازکردنی بزووتنه وه ی نا نه زایه تی ئه سه ته له به رامبه ره هه موارکردنه وه ی یاسا که دا.

خه له ی مارکسیستی و په گه ی چینه یه تی ئیسلامی سیاسی

یه که م مه رج به خه له ی مارکسیستی له م سیاسه ت و هه شه ره دوزمنکارانه یه ی ئیسلامیه کان دژی ژنان و مندا نه عه راق نه وه یه که خه له یه کی مادی به ت، هه ره به مه یه ش خه له یه کی چینه یه تی به ت، و له په گه ی پر لیتاریا و زحمه تکه شان و ژنانه ی چه وساو وه هه لقو ه به ت. ده رخستنی جه وه ره و سروشتی ئه م سیاسه ته و ئه م په داگریه له سه ر ته په اندنی په نه ی هه موارکردنه وه که په یو یستی به وونکردنه وه ی نه و بنه ما مادییه هه یه که ئیسلامیه کان ناچار به وه دهکات که په نه یه کی له و شه وه یه په شنیار بکه ن، هه ره وه ها په یو یستی به دهستنیشانکردنی نه و په یو نه دیه ش هه یه که هه موارکردنه وه که هه یه تی به خه با تی چینه یه تی و نه وه ندی شه شه ی سه شالیستی پر لیتاریا له عه راق و هه ره مه دا.

ننگ ئم ئنجامگيرييد سىروس ممر بىت بىرچا و وىك
"ك مكر دن و گ رايى" ئابوورى (يد كشنيزم) و چينگ رايى و
دوورك وتن و ل ج وه رى م س ل ك د رك و و ت؛ وات و وىك
دوورك وتن و د رك و و ت ل ج خت ل س ر چ وسان دن و وى ژنان و
مندا ان و چ سپاندى تائيف گ رى ل ك گ وى ئنجامدانى ئم
ه موار ك ر دن و و ي، و ننگ ب چاوپ شىكر دى "واقع" ه ژمار بكر ت،
ل لاي ن ئوان وى ك پ يانواي حوكم انى ئىسلاميى كان يانى
حوكم انيان وىك ئىسلاميى كان، و هيجى تر، ئم ش يانى ئىسلاميى كان
سياس تم دارى چين كى ك م لاي تى ديارىكراو نين، ك ئ و وىش
ب ر ژوازيى، ب ك كو ئايدىلگ و سياس تم دارى دواك و توو و
ك ن پ رست و تائيفى و ميليشيائى و د ر و وى چين كانن، وىك ئ و وى
ل ئاسماندا ه واسرا بن و ل د ر و وى ئ و ژينگ ماددى و ئابوورى
و ك م لاي تى دا بن ك تيدا گ و ر بوون و بوونى خ يان ل
پ يو ن د پيو وى دريژ پ د د ن.

ب ك م ك بير ك ر دن و و نادروستى ئ و ب چوون نا استان د ر د ك و و ت
و ئ و و وون ئ ب ت و و ك سياس تم دارى ئىسلامى ب ي
سياس تم دار كى ئىسلاميى، چونك ل س رووى ه موو شت ك و و
سياس تم دار كى ب ر ژوازيى نك ب پ چ و ان و و. ئ و ب ر گرىكار ل
س رما ي و خا و ن دار تى س رما ي دارى، و د چ ت ن و گ و پانى
سياس ت و و وىك خى چ ن ئ و و ها، وات و وىك ب ر گرىكار ك ل
خا و ن دار تى س رما ي دارى و پا ي "ئايىنى" و "ئخلاقى" و
پ داويستى س ر كوتگ ر يى كانى ل ب رامب ر چينى چ و سا و دا.

ئ گ ر بمان و ت ه موو ئ مان زياتر شىبك ي ن و و، د و و ين ك و و ت
ئىسلاميى سياس يى كان كاتىك ك پ يان نا و ت ن و ژيانى سياسى
ك م لگا ها و چ ر خ كان و و، ئ ر ك كى سياسى چيناي تى س رما ي داريان
ل ئ ست گرتوو و ئ نجامى د د ن، يان ب واتاي كى تر، ئ وان
و تى ب ر ژوازيى و ئ ر ك كى تاي ب تيان ه ي؛ ك پاراستنى
س رما ي دارى و ب ر ژ و و ندى گشتى س رما ي ي، وات ب ر ژ و و ندى گشتى
ب ر ژوازي وىك چين ك ل ب رامب ر پ ر لىتاريا و س شىاليزمدا. ئ م ش
ك پ چ و ان وى ئ و با و و وىك ئىسلامى سياسى وىك بزووتن و وىك
سياسى ئايدىل ل ژيكى ه ر ت نها ئىسلامى ل ق و م د دا ك گوايا
ژيانى خى ل د ر و وى چين كان در ژ پ د دا، وات ئ و با و و وىك
ئ و واقع ل ب ر چا و ناگر ك ئ و و ب ر ژ و و ندى گشتى كانى
س رما ي، و ز ر و و ر تى پاراستنى س رما ي دارى ل ب رامب ر ش و شى
س س يالىستيدا، ل س ر د مى س رما ي دارى ئىمپريالىستى ها و چ ر خدا،
ك ل ق رانداي و پ ل د زاي تى، واىكردوو و ئىستاش واد كات
ك ئ م بزووتن و و ئىسلاميان ج ك يان ه ب ت ل د روونى سيست م

سرمایه‌داری جیهانی و ململانی چینی‌تی جیهانی نوان کار و سرمایه‌دا.

بم پی، پوتی ئیسلامی سیاسی هر ل سرتا و وک بوون و وکی چنای‌تی هات‌ت ناو جیهانی سیاست و خ‌باتی چنای‌تی و، و ئرک‌کی چنای‌تی گشتیی برژوازی ب‌سپاردوو، ئ‌ویش؛ نو‌ن‌رای‌تیکردنی برژ و وندی سیاسی گشتیی‌کانی سرمایه‌ی ل‌رام‌ر چینی کرکار و ت‌ژ ب‌شکرا و کان ل‌خا و نداری‌تی، و ل‌ ب‌رام‌رخ‌باتی س‌سیالیستی ئ‌م چن‌دا، وات‌ ب‌ج‌گ‌یاندنی ی‌خی‌ک پ‌یوست‌ ب‌ستراتیژی سیاسی گشتی برژوازی و ل‌ نیو ململانی چنای‌تی ناو ک‌م‌گاکان‌دا، ن‌ک‌ت‌نیا ب‌ج‌گ‌یاندنی ی‌خی‌ک نو‌ن‌ری برژ و وندی‌کانی بل‌ک‌کی دیاریکراوی برژوازی. ئ‌م‌ش د‌مانگ‌ی‌ن‌ت‌ و ئ‌ و ئ‌نجام‌ی ک‌ بزووتن‌وی ئیسلامی سیاسی سیمای چنای‌تی برژوازی‌خی، وک بزووتن‌وی‌ک و پ‌وت‌ک، ل‌ گ‌ی‌پر‌س‌ی‌کی ورد‌ ورد‌ و ک‌ک‌بوو و ب‌د‌ست ن‌ه‌ناو ک‌ ت‌یدا س‌رکرد‌ی حزب‌کانی و چالاکوان و نو‌ن‌رانی، چ ل‌ د‌س‌ات‌دا بن‌یان ل‌ د‌ر‌وی د‌س‌ات‌، ب‌ن‌ ت‌ژ‌کی بورژوازی ب‌ ئ‌وی ئ‌م ی‌سیاسی ستراتیجی و چنای‌تیید برژوازیید بگ‌ن، ب‌کو هر ل‌ س‌ر‌تای س‌ره‌دان‌ی و ئیسلامی سیاسی تایب‌تم‌ند بوو بم کار‌ک‌تر‌ سیاسی چنای‌تیید بورژوازی‌و.

ل‌ر‌دا پ‌ویست‌ جیاوازی ب‌ک‌ین ل‌ ن‌وان ئیسلامی سیاسی وک بزووتن‌وی‌کی ک‌م‌ای‌تی، و پ‌وت‌کی سیاسی برژوازی، و بوون‌ و و‌کی چ‌نای‌تی، و ل‌ ن‌وان مادد‌ی مر‌یی و ژینگ‌ی ک‌م‌ای‌تی و سیاسی و کولتووری و ن‌ریت و یاسا ک‌ن‌پر‌ست‌کان و بیروباو‌ ئایینی و تائیفیید م‌زه‌ب‌کان ک‌ ل‌ ک‌م‌گ‌ا و و‌ات‌کی دیاریکراودا ه‌ن، و یارم‌تی ئ‌م پ‌وت‌ د‌دن ل‌ باو‌شیان‌دا گ‌ش‌ بکات. بوونی چ‌نای‌تی ئیسلامی سیاسی و گ‌گ‌انی‌خی ل‌ پاراستنی سیست‌می سرمایه‌داریدا ب‌ مانای داب‌انی ئ‌و نیی ل‌ و ژینگ‌ی‌ک ت‌یدا پ‌ری س‌ندوو، ب‌کو ب‌ پ‌چ‌وان‌ و ب‌مانای پ‌ر‌پ‌دانی پ‌یو‌ندی‌ک‌ی‌تی ل‌گ‌ ئ‌م ژینگ‌ی و بره‌م‌ه‌نان‌وی ل‌س‌ر ئاست‌کی با‌تر و بر‌فراوان‌تر و و‌ران‌ک‌تر ل‌ پ‌شوو. ئ‌م‌ش ک‌ ئ‌م ل‌ جیهانی ئ‌م‌دا د‌یب‌نین و ب‌ ش‌و‌ی‌کی ئ‌زموونی ه‌ستی پ‌د‌ک‌ین ل‌ ه‌ر‌کو ک‌ د‌ستی ئیسلامی سیاسی گ‌یشت‌ت‌ و د‌ستی ب‌س‌ر د‌س‌ات‌دا گ‌رت‌ت‌.

س‌بار‌ت ب‌ ب‌ج‌گ‌یاندنی ی‌سیاسی وک پار‌ز‌ری سرمایه‌ و سیست‌می سیاسی برژوا-ئیمپریالیستی، ئ‌م ب‌ش‌و‌ی‌کی ئ‌زموونی ه‌ستی پ‌د‌ک‌ین، و ل‌ پ‌شتیی برژوازی ئیمپریالیستی جیهانی ب‌ ئ‌م پ‌وت‌ و هاو‌پ‌یمان‌یی‌تی ل‌گ‌یدا وک حزب، و ژ‌م و ن‌ریت‌

سیاسی نیوفاشیہ کا ندا کے نامادہن نے کم نپہرستان و دژ شہ شہ نے نجام بدہن، دہ بینین، پاپشتی ٹیمپریالیزی ٹٹاوا ل (خومہینی) و ٹیسلامیہ کان لہ بامبر شہ شہ ٹٹران لہ ساہی (۱۹۷۹) و پاپشتیکردنی (موجاہدین) و (قاعدہ) و (تایبان) لہ ٹہ فغانستان و پاشان (داعش) و ہلز تیرہ رستیہ کانہ دیکہ بہ جہہ جہہ کردنی سیاسہ تہ کانہ ٹم ہلز ٹیمپریالیستانہ، بپگہی وونن بہ ٹم ٹٹٹہی کے ٹیسلامی سیاسی دہیگہتہ.

جگہ لہ وانہش، ہاوپہ یمانی ٹیمپریالیزی جہانی، نہک ہر تہ نہا ٹیمپریالیزی ٹٹاوا، لہ گہ بزوتنہ و دہ سہا تدار کانہ ٹیسلامی سیاسی و ناسیہ نالیستہ ٹیسلامیہ کان لہ زہریک لہ وہاتان، بپکو تہکہ بوونی ٹیمپریالیزی دہرہ و ٹٹاواش لہ گہہیان، وہ دہیان نموونہی تر لہ بہہ زکردنی ٹم ہلز کم نپہرستانہ (کے ٹیسلامی سیاسی) بہ ٹہ نامدانی سیاسہ تی ٹیمپریالیزم لہ وہاتانی ٹٹہہہ تی ناوہ است و وہاتانی عہرہ بیدا، ہہ موو ٹہ مانہ بپگہی یہ کلاکہرہ و بہ ٹم پہیوہ ندیہ ٹہرگانیک و ستراتیژہ سیاسیہ ٹیسلامی سیاسی لہ گہ بہرژوازی جہانی و بہرژوہ ندیہ کانہ سہرمایہ و پاراستنی. ہر لہ مہ استایہ دا، ہاوپہ یمانی ٹہمریکا و ٹیمپریالیزی ٹٹاوا لہ گہ بزوتنہ و ٹیسلامیہ سیاسیہ شیعہ کان لہ عہراق و تہ نانہ دامہ زرانندی سیستہ می سیاسی ٹیسلامی تائفی و ناسیہ نالیستی لہ وہاتہ دا دواہ شہہی عہراق و داگیرکردنی لہ ساہی (۲۰۰۳)، بہرجہ ستہ کردنی ٹم پہیوہ ندیہ ٹہرگانی و ستراتیژیہ نہوان ہہردوو لایہ نہکہیہ.

ٹہمہش دہ مانگہیہ نہتہ خاہکے تر و بابہ تہکی تری پہیوہ ندیدار، ٹہویش ٹہوہیہ کے ٹہو پہگہیہی ٹہوتہ ٹیسلامیہ سیاسیہ کان ہہیانہ، و ٹٹٹک کے دہیگہن، لہ ہواری مللانہی چینایہ تی لہ ناو کمہ مہگاکاندا، لہ چوارچہوہی ہہمان ہوارہ کانہ ٹم مللانہی و ٹٹہ و ندکہی و داینامیکیہ کپدا شکہ دہگرہ و کریستہ دہہ، و ہہر بہم پہیہش لہ یگہی ٹہو پہگہ بہرژوازیانہی بہرگریکردن لہ سہرمایہ داریہوہ کے ٹم ٹہوتانہ ہہیانہ و ٹہو ٹٹٹہی کے لہم ہوارہ تایہ تہ دا دہیگہن، دیاردہ کرہ، دیارہ وک یہکک لہ بہدیہ کانہ بہرژوازی بپہووی شہ شہ سہشالیستیدا، واتہ وک ٹٹہرنا تیفک لہ سہر ٹاستی ٹہمی سیاسی و ٹایدیہ لہژی کاریگہر لہ بامبر پریٹاریا و شہ شہ سہشالیستیہ کپدا. ٹہمہش پہگہیہ کے تہ تبیق دہہ بہ سہر ہہ موو جہرہ کانہ ٹیسلامی سیاسی و باہ جہراوجہرہ کانہ، ہہر لہ ٹہوتہ تیرہ رستیہ و نیوفاشیستہ ٹٹگا و ٹٹنگہ کانہ وہ تا دہگا تہ ٹہوتہ کانہ ٹیسلامیہ سیاسی شیعہ و سوننہی دہ سہا تدار و "ٹہ پہزیسیہن"، کے سیستہ می نہودہ و ٹہ تی

بـرژوازی بـ فـرمی دانی پـداناون.

سـرقاـبوون بـ وردـکاریـکانی پـلـنکردنی پایـی کـمـمـایـی تی ئـم بزووتنـو ئیسلامیانـ و باـ جـراوجـرـکانیان، و ژماردنی پـکـهاتـی ئـم پایانـ لـ چین و گروپـ کـمـمـایـی تیـکانی کـ لـی پـکـهاتوون و پـلـنکردنیان بـ شـوازی ماوتسی تـنگ و چـپی پـلـیستی، بـبازی مارکسیستی نیـ بـ شیکاری، و کـمـنیستی شـگـگـ ناباتـ سـر پـناسـکردنی ناوـکی سیاسی و تایبـتمـندی بندـتی ئیسلامی سیاسی و بـی ستراتیژی لـدژی پـرـلیتاریا و شـیـ زگاربخوازنـی. ئـوی لـ بندـتـدا بـ کـمـنیستـک پـویستـ، دیاریکردنی پـگـی چینایـتی ئیسلامی سیاسـ لـ چوارچـوی کـی گشتی (کلیة) خـباتی چینایـتی و مملانـی نـوان چینـکاندا لـسـر چارـنووسی سیاسی کـمـگـ، و هـروـها گرتنـبـری هـی ستراتیژی چینایـتی پـرـلیتاری و سـیالیستیـ بـرامبـر ئـم و تـانـی ئیسلامی سیاسی.

لـکـکـینـو و شیکردنـوی وردـکاریـکانی پایـی (بنکـی) جـماوـری ئیسلامی سیاسی پـویستـ بـ ئـوی تاکتیکی سیاسی شـگـگـانـی کـنکریت و دروست و کاریگـر لـلایـن کـمـنیستـ شـگـگـکانـو بـگیرـتـبـر تا بـووبـووی ئـو و بـووتـ ئیسلامیانـ بندـو، چ لـ ئاستی ناوـخی یان ناوچـیدا، و بـ ئـوی هـشیاری سیاسی چینایـتی سـربـخـی پـرـلیتاری لـناو جـماوـری خـکی کرـکار و زـحمـتـکـشدا، کـ زـرینـی ئـم بنکـ کـمـمـایـی تیـ پـکـدـهـنن، بـرـوپـشـبـرن، و هـر لـم اسـتـایـشدا خـبات بـکن بـ زگاربوونیان لـ خـشـاوـیـکانیان لـبـرامبـر ئـم و تـانـی ئیسلامی سیاسیدا، بـ ئامانجی بـدـستهـنـانی سـربـخـی چینایـتی سیاسی و بـکـخراوـی پـرـلیتاری. با نموونـی پایـی کـمـمـایـی تی دوو باـی بزووتنـو ئیسلامی سیاسی شیـ لـ عـراقدا لـبـرچاو بـگرین کـ بریتین لـ و تی سـدر و "چوارچـوی هـماهـنگی" کـ بـنگـ یارمـتیدـرمان بـت بـ وونکردنـوی مـسـلـکـ.

و تی سـدر لـ ناو بـرژوازی گـور و مامناوـندا پایـی کی کـمـمـایـی تی هـی، بـبـام بـ شووـی کی سـر کی پایـی کـمـمـایـی تیـکـی لـناو بورژوازی بچووکدا، کـ لـووی ئابووریـو تـکـشـاو، و لـناو خـکی زـحمـتـکـش و هـزار و بـبـشی شار و لادـکاندا یـ. لـ بـرامبـردا، ئـو هـزانـی لـ "چوارچـوی هـماهـنگی" دا کـبوونـتـو کـ ئـستا حوکمـانی و بـات دـکن، لـ دابـاوترین و ت و باـکی ئیسلامی سیاسین لـ جـماوـری کرـکاران و زـحمـتـکـشان و هـزاران، و زـربـی پایـکانیان جـگـ لـ توـژـ هـزارـکان کـ لـ دامودـزگـ ئـمنیـکان و میلیشیا حزبیـکانن، لـ توخمـ خاوـن نفوزـکان و

بـرژوازی گـورـی کـنـپـرست و خـنـکان و وـکیلـکانـیـان (الزبائنية) پـکـهـتـو، بـمـام ئـم با و وـتـی ئـسـلامی سیاسی حوکمی وـات ئـکات و ئـرکی چـنـایـتی بـرژوازی گشتی خـی ئـنـجام دـات، وـک چـن وـتی سـدر کاتی خـی کـرـبـدست بوو و ئـم کارـی ئـکرد پـش ئـم دـور پـرلـمانـیـه.

بـیـ نـاسـینی پـگـ و وـتـی سیاسی و کـمـمـلـایـتی ئـم وـتـانـ لـ گـپـانی خـاتی چـنـایـتـدا، تـنـیا بـ دـسـتنـیـشـانـکردن و تـشـیـسـکردنی پـگـی چـنـایـتی ئـم وـتـانـ و حـیزب و سـرـکردـکانـیان و کـادرـکانـیان و بـرنامـکانـیان دـکـرت ئـویش لـجـرگـی هـمـان ئـم مـلـمـلانـیـه بـردـوامـی نـوان پـرـلـیـتـاریـا و بـرژوازیـدا، و بـوـی کـ تا چـند ئـم وـتـانـ نوـنـدـرایـتی بـرژو و نـدیـه گـشتـیـکانـی بـرژوازی وـک چـنـیک و سـرماـیـداری وـک سـیـسـتـم، دـکـن، لـبـرـامـبـر پـرـلـیـتـاریـای سـشـالـیـسـتـیـدا، ئـمـش یانی زانینی وـل و وـئـرکیان لـ وـو بـو و وـو نـوانـدا بـرـامـبـر شـرشـی سـشـالـیـسـتی لـهـر وـا تـکـدا و وـگـرـیـکردن لـ گـشـسـندنی.

بـم پـیـ، وـک لـ سـر وـ جـخـتمان لـسـر کـرد تـو، ئـو هـمـیـه کـ پایـی جـماوـری پـرـلـیـتـاریـانـی بـشـک لـ و وـتـانـ، لـ فـیـکـرمانـدا تـکـک بـکـین لـگـ پـگـی سیاسی و هـمـی سیاسی سـرـکردـکانـیان و بـرنامـی سیاسی و نـایدیـلـژی فـاشـیـسـتـیانـیان لـ دژ کـمـنـیزم و زگاری مـرـفـه. هـرکـسـک لـ چـپ، بـ بـشـک لـ چـپـکـانی وـژـئاوـاشـو، وـوایـی بـ ئـسـلامی سیاسی بدات لـسـر بـنـمای کاریگـریـه کـمـمـلـایـتیـکـی لـ نـو خـنـکی زـحمـتـکـشـدا، ئـوا چـاوی لـم فـاشـیزم لادـات کـقاـبوو بـ گیانی دوزمنایـتـیـکردنی کـمـنـیزم و زگاری چینی کرـکار، و زگاری ژنان لـ کـیـلـایـتی. ئـم جـر پـاسـاوانـ تـنـها لـگـ و بـزوتـنـو نـاسـیـنـالـیـسـتی و لـبـراـنـدا تـبـایـ کـ بـ زارـکی باس لـ سـشـالـیـزم دـکـن، بـمـام بـکـرد و بـرگری لـ هـموو ئـو شـتانـ دـکـن کـ کـنـپـرستـیـه لـ پـنـاوی خـزمـتـکردنی ئـسـی سیاسی خـیان، و سـیـاسـتـنـالـیـسـتی و ئـسـلامـیـه - نـاسـیـنـالـیـسـتیـه بـرژوازیـکانـیان، کـ لـایـنـگـریـه لـ ئـسـلامی سیاسی.

وـخـنـ لـ سـیـاسـتـنـ بـرژوا ئـسـلامـیـه کان بـجـیا لـ وـتـی ئـوان سـبارت بـ لـ باربردنی بـزوتـنـو وـی سیاسی سـرـبـخـی پـرـلـیـتـاریـا و بـرگـرتن بـ کـمـنـیزم و شـشـی سـشـالـیـسـتی، وـک وـخـنـیـکی شـکـی و دـور لـ استی دـمـنـتـو، و لـ دوا شـیـکـردنـو دـا وـخـنـیـک دـبـت لـ چـوارچـوـی ئـسـی سیاسی بـرژوازی و جـیـهـانـبـینی بـرژوازی و وـتـنـ نـاسـیـنـالـیـسـتی و لـبـا و عـلـمـانـیـه کانـی.

سیاسـتی وـتـکانـی ئـسـلامی سیاسی شـیعـ لـ عـراقـدا بـ سـپـاندنی

هه‌ڕچى زياترى كه‌يلايه‌تى به‌سه‌ر ژنان و منداڵاندا، له‌گه‌ڵ گه‌ڵاوه‌كانى هه‌موار كردنه‌وه‌ى ياساى بارى كه‌سه‌تيه‌وه‌، په‌يوه‌ندى له‌استه‌وخه‌ى هه‌يه‌ به‌ ئيفليجكردنى وزه‌ى شه‌ه‌ر شه‌گه‌لان له‌ پهره‌ليتارىيا له‌ عه‌راق و دا به‌شكردنى هه‌يه‌يه‌كانى له‌ گه‌ڵاوه‌كانى ياساكانى ده‌وه‌ت و به‌كاره‌هه‌نانى ته‌واوى ده‌سه‌لاتى ياسايى به‌ قه‌وه‌كردنه‌وه‌ و فراوانكردنى ئه‌م دا به‌شبوون و نات به‌بايه‌بوونه‌ له‌ ناو هه‌يه‌يه‌كانيدا. ئه‌مه‌ به‌ته‌ ئه‌مه‌ش له‌سه‌ر بنه‌ماى ئه‌وه‌ جياكارى و سه‌تمكاريه‌يه‌ گه‌زيه‌يه‌ى كه‌ له‌ نه‌وه‌ هه‌يه‌يه‌كانى ئه‌م چينه‌دا هه‌يه‌يه‌ و به‌ره‌مه‌هه‌نانه‌وه‌يان به‌ شه‌وه‌يه‌يه‌كه‌ى گه‌شتگيرتر و كوشنده‌ترى وه‌ها كه‌ ئه‌م چينه‌ به‌ ده‌يان سا له‌ ژه‌ر بارگرانيه‌يه‌كانيدا ده‌رنه‌چه‌، ئه‌گه‌ر نه‌توانه‌ت به‌ خه‌باتى شه‌ه‌ر شه‌گه‌لان له‌ خه‌ى فه‌هه‌ان به‌دا ته‌ زه‌به‌دانى مه‌ژوه‌وه‌. فراوانكردنه‌وه‌ى تائيفه‌گه‌رى له‌سه‌ر ئاستى كه‌مه‌هه‌گا، و ته‌كه‌ماندنى زياترى په‌يكه‌ره‌ى كه‌مه‌هه‌ياتى و مه‌ده‌نى دانسته‌وانى وه‌هات، له‌ ئه‌نجامى ته‌په‌هه‌اندنى ئه‌م هه‌موار كردنه‌وه‌يه‌، ئاكامه‌كه‌ى ده‌نياه‌ ئه‌م سه‌تراته‌يه‌يه‌ سياسييه‌ كه‌ نه‌په‌رسته‌انه‌يه‌ به‌ له‌دانى به‌زوتنه‌وه‌ى كه‌ره‌كارى و به‌زوتنه‌وه‌ى سه‌سياليسى و ئاسته‌نگ دانان له‌ به‌رامبه‌ر گه‌شه‌سه‌ندنى هه‌يه‌يه‌ قه‌يرانى شه‌ه‌ر شه‌گه‌لان له‌ وه‌هاتدا.

[illegible]

ئۇگەر جياوازی ھۆلومەرج و سەردەم و کات لە بەرچاو بگرین، ئۇ و مارکس لە کتەبی "خەباتی چینایەتی لە فەرەنسا" لە نەوان ساڵانی (۱۸۴۸-۱۸۵۰) و تەوویەتی سەبارەت بە "بانکدارەکان"، "لایەنگرانی پاشایەتی و شەرعیەتخوازەکان" و "کەماریخوازانی بەرژوازی"، بەسەر ئامەنیشدا ھەڵکەوتەو، کە چەن ئێوان "تەویژی" بەرژوازی و "بەلەکی پەرلەمانی" بوون، بەھەم لە ھەڵکەوتەکانیان بە دامەزراندنی "کەماری بەرژوازی" لە فەرەنسا، واتە "فەرەمی دەوڵەت" کە لەگەڵ "بەرژەو و نەدی چینایەتی گەشتی بەرژوازی"دا بگونجەت، ئەم "ئەرکە چینایەتیە گەشتیە بەرژوازییان"، ئەنجامداوە. ئەم تەئەژە گەر بەرژوازییە لە عێراق بە جەبەجەکردنی یاسای باری کەسەتی، ئێوەشتە بەدەست دەھێنەت کە جەولە سەرمايە و چینی بەرژوازی لە وەلاتەکی

تووشبووی قەیرانی چەند لایەنە و ئاوازا پەویستی پەیدەتی، لە ووی سیاسەتی کەنە پەرستانە، بە ئووی ئاگای گەشی بزووتنەوای سەیالیستی پەرلێتاریا و بزووتنەوای مارکسیستی و سەیالیستی ژنان بگرت، و ئەمە ئو ئەرکە سیاسییە کە ئیسلامی سیاسی شیعی، و پەرلەمانتار (ئاید ئەلمالیکە)، جیپەجی داکات کاتەک تاوان دژی ژنان و منداڵان لە عێراق ئەنجام دەدەن.

وتی ئیسلامی سیاسی و سەرما یەداری،

لەکەهە پەکرایی هەرچی زیاتر بە بازارای جیهانی

وتی ئیسلامی سیاسی شیعی لە عێراق، دوای بیست ساڵ حوکمەانی، چیتەر تەنیا میلیشیا و حزب و هەزری سیاسی بە ئایدەلێزیاکی ئایینی و تائیفی، لاواز لە ووی ئابووری و پەکنەهەن، بەکو بوونەتە هەزری زەبەلاح و کاریگەری ئابووری. ئەم ووتە لە ئیستادا تەحەکوم بە بودجە زۆرۆز بەندی دەووتەو داکات، و قەرخکاری گەورەترین پشکی گەندەمی و تەنکردنی داها تی دەووت و سامانی کەمەگا یە، و پشکی سەرکەکی خەیی هەیی لە پەژە ئابووری و خەمە تگوزاری و سەربازییەکانی دەووتەدا، و لە پەژە ستراتیژیەکانیدا و پەژە ئابووریەکانی مەزارگە ئایینیەکان (عەتەباتەکان- مشاریع العتبات)، و زەر پەژەری تری لەم بابەتانە.

سەرباری ئەمەش، بە دەوری ئەم هەزانە دەرمانەتەدا، و وەک بەشەکی ئەرگانیکە پەیوەست پەیانەو، یەزەکی فراوان و دوورودرێژی سەرمایەدار گەورە و بچوو کەکان و تەتەکی ئەکتەپوسی سەرمایە تاکەکان لە کەمەگادا هەیی، کە سوود لە توانای ئابووری دەسەتەدارانی ئیسلامی وەردەگرن. ئەم حیزبانە و ووتە دەسەتەدارەکان و سەرمایەدارەکانی دەوروبەرێان تەتەکی بەرژواری گەورە و تەنچە و گەندە پەکدەهەن کە بەشەکی زەر لە چالاکییە ئابوورییە سەرکەکان قەرخ دەکەن، نەک هەر ئو، بەکو حزبەکانیان دەسەتە تی پەسەندکردن و جەبەجەکردنی سیاسەتە گشتییەکانی دەووتە تیان هەیی. لەناو ئەو سیاسەتەناندا ئەوانە کە ئەنگدانەوای بەرژەو نیدی گشتییەکانی جوتە سەرمایەن، بە تەبەتە سیاسەتە کەنە پەرستە دژی کرێکاریەکان و دژە ژنان و گەنجانی شەگە.

سەرمانە ئو وەش، ئەم ووتەنە، لەگەڵ نەتەکردنی دامودەزگاکانی دەووتەو، ئیتەر لە ئیستادا مامەتە لەگەڵ سەرمایەداری عێراقی پەش داگیرکردنی ئەمەریکا بە سەر وەتەنە ساڵی (۲۰۰۳) دا، ناکەن، بەکو مامەتە لەگەڵ سەرمایەدارییەک دەکەن کە بیست ساڵی تەپەاندوو لە گەشەسەندن و زیادبوونی تەکەبەوونی بە بازارای جیهانی و سەرمایەداری جیهانیەو. ئەمەش بەجەرکە کە گەنەکارییەکی

په کها ته یی نهک ته نیا له د ست به رکړدنی با د ستی ش وازی ئا بووری نیولیرا یی ف راه مه ناو، له گگی سیاسی ته ئا بووریی کانی ه مان اثر می سیاسی د ست ا تدار و ک ئم و تانه س رکړدای ته د ک ن، و له یگی سیاسی و پراکتیز س رکوتگ ریی کانی ژی م له دژی بزووتن و ی کر کار ی و ک خراو س ندیکا یی کانی کر کاران و خ باتیان، و نا زای تیید ج ماو ریی کان دژی ئم سیاسی ته ئا بووریان، به کو ئم س رمایه داریی گ انکار ریی کی گ وری به خ ی و دیو و له م ودای قوو یی و ادی ت ک ک بوونی له گ جو ی س رمایه جیهانی و گ رد لوول کانی ئم س رمایه داریی جیهانی و قیرانه خنک نر کانی ک ماو ی ک تووشی بوو، به تایب ته له سالی (۲۰۰۸) و. به و ته ی نوو ساری ئ کادیمی (یوسف به کر)، “ ی ک ک له ئا مانج س ر کیی کانی ل شکر ک شیی به س ر ع راق ت ک ک کردنی و مات بوو به ش و ی کی ته و اوک ما تر به سیست می س رمایه داری جیهانی و”. (۱).

بەمجۆر ئامانج لایق و ئۆزىمىسىياسىي ئىسلامى و ناسىي نالىستىي، كۆ
لەسەر بىنەمەي پىشكىشكەندە، ئىمەرىكا لە ساى (۲۰۰۳) دا لە ئەقراقدە
دايمەزەندە، كۆ ئىستەش ھەروھەيە، سەقامگىر كۆردى ئۆزىمەكى سىياسىي
بەرزەوازى بوو كۆ سەرمەيەدارى لە ئەقراقدە پارەزەت، ئۆزىش و كۆ
سەرمەيەدارىيەكى ھەرقى زىاتەر تەكەكەبەو بە بازەرى جىھانى و لە ناو
جەركەي پەشەتەت و ھەقچوون و زىيان و قەيرانەكانى ئۆمە بازەردە.

قەيرانى ئابوورىي ئۆم و بۆتوانايى ئۆم ئۆم ل چار ساركردىنى كۆشكانى بۆكارى، ھۆزارى، دا مانى خزم تگوزارىيەكان و نزمىي ئاستى كر و بۆگوزراني كركاران و فۆرمانبۆران و ئۆ و كركارانى كۆ ل كۆرتى كارى ناجيگيركاندا كاردىكن، سا مانيكى زىر گۆ او بۆ قەيرانىكى كۆمۆلەيتى قو و بۆرفراوان. ئۆم قەيرانى كۆمۆلەيتى ل ھۆمانكاتدا ئۆنگدانى وى ھۆند و توخمىكانى قەيرانى سۆرمایەدارى جيهانىي ل ناوخى عىراقدا، ھۆروھا ئۆنگدانى وى واقيعى سۆرمایەدارى ھاوچۆرخ، كۆ تا ئۆپىي جيهانگيريى، كۆ ھۆزارى، بۆكارى، دا مانى خزم تگوزارىيە گشتىكان، قەيرانى گوزران و بۆبۆشى ل خانوبۆرى كۆمۆلەيتى، بۆ فراوانترين بۆشكانى جۆماو، دروست دىكات لۆلەيكۆ و، و لۆ لایكى دىكۆ و، كۆكۆبۆونى سۆرمایە لۆلەين كۆمىنەيك كۆ تادىت كۆمتر دۆبۆت، لۆ ئاستى ناوخىي و ناوچىي و جيهانىدا، لۆگۆ لۆكھۆپىكرانى ھۆرچى زياترى ئۆم سۆرمایە كۆكۆبۆو بۆ تۆكۆكى جيهانى ئۆكۆپۆسپۆ (أخطبوطيه).

بہ یہ ئم دم بینین خہ باتی کرکاران لہ کرتہ جیا کانی دہ و ہ و
و پ ہ ہ و دام زراوہ کانیدا لہ پر دہ سند نایہ، و بز و تن و ہ ی

هه موآركردنه وای پله باندی مووچای فەرمانبهران و کرکاران به تین و ته وژمهکی زیاتره و بهردهوام، که ئه مهش به شوو یهکی نااسته وخه هه شه لایه ئیمتیازاتی تایبه تی ئه و ته ژانده دکهات که پلهی باهیان هه یه لایه ئیمه ئیستادا. ئه مه په شهات و په رسته ندانه لایه خه باتی کرکاریدا، یه که که لایه نیشانه کانی گه شهی خه باتی چینایه تی په لیتاریایه لایه فره می که ره پی خه یدا دژی سه رما یه و سه رما یه داری، که لایه سه ر بده مای ئه و گه انکاریه هه مه لایه نه ئا بووری و که مه لایه تیانهی که سه رما یه دارییه به خه یه و دیو لایه عهراقدا، هاته ته ئاره و.

ئه مه و به ملیه نان که و کوای گه نهج که به کارن، یان کارهکی ناچه گیر و ناسه قامگیران هه یه به کره یه کی که مه بوونه ته به شه کی گه وره ی په لیتاریا، که نا زایه و ته و یه لایه ناویاندا شه په ل دکهات و به دوای دهره فته که ده گه نه به ئه وای خه باتی شه شه گه نه لایه خه یان لایه دژی سهسته مه کی ئا بووری و سیاسی که هه یه، به یه یه، به یه قه یرانی سه رما یه داری لایه عهراق قه یرانی جه مسره گیری چینایه تی و نه بوونی چاره ساری ئا بووریه لایه سه ر بده مای سه رما یه داری و مه ده لایه ئا بووریه نیولیه به که ی به ده ره وون لایه باروده خه ئه ستا.

ته که شکانده ئه شه نووسی هه موآركردنه و که، ئه ره که کی ده سه ته جه و به په لایه خه باتی په لیتاریایه

لایه کاتی قه یرانه کاندا، به ره وازی به گه ته، به به ره وازی ئیسلامی و ناسیه نالیستی ده سه لایه تداریشه و، به دوای ئه و دهره فته تانه دا ده گه نه که لایه به رده ستیانه یه لایه نه که گای (سته کی) که نه په رسته نهی (المخزون الرجعی) نه ریت و به ها کانی زا لایه که مه گادا، به ئه وای لایه یان و ده رچن به جه به جه کردنی سهاسه ته دژ جه ماو ره کانیان لایه په ناوی ره گار کردنی سهسته که دا. ناسیه نالیسته کان په نهاده به نه به به و کردنه وای ده مارگیری ناسیه نالیستی و دوو به ره کی نه ته و یه، و ئیسلامیه کانیسه هه ره و که ئه وای که ئه ستا ده یکه نه، ده سه ته ده نه تونده و ته کردنه وای سه ته مه لایه سه ر ژنان و مندا نه. بزووته وای ئیسلامی سیاسی ده سه لایه تدار لایه عهراقدا ئه مه گایه هه به ژاردو، چونکه ئا مانجه کی ئاسانه به جه به جه کردن به هه یه زایه کولتووری په واسالاری و نه ریتی که نه په رسته نهی ئایینه و خه که لایه که مه گادا، هه ره و ها به هه یه په سه نه کردن و ازیه وونی زه ره یه لایه نه ناسیه نالیسته و ئیسلامیه ناسیه نالیسته کانی ده که ی به شه داربوو لایه ئیمه دا، لایه گه یاندا لایه ته په اندنی هه موآركردنه و که دا.

ته په اندنی هه موآركردنه وای یاسای باری که سه ته ژماره (۱۸۸) ده به ته هه جه بوونه و تونده و ته تر کردنه وای که یه کردنی ژنان و

ز و تکر دنی ماف و ئازادیی کانیان و گئیینیان ب هاواتی پل دوو و
سه ل ووی میرات و پگگی کی کمم ای تی و، وه روها د بته هی
چ سپاندن و یارم تیدانی فراوانکردن و ی بازنی هاوس رگری
منداان، و کار نا واکانی تری دژی ژنان و منداان. ه روها
د رگاگان ب فراوانی د کات و ب س پاندنی یاسای ج عفری، ل وانی
هاوس رگری کچانی تمم (۹) سا و س پاندنی حجاب و ج ر کانی تری
چ وساندن و ش واز کانی س رکوکردن و ئازارد ری ژنان و
منداان.

ئم ه رش د ندانی یی ب رژیوازی ئیسلامی ب س ر ژنان، پ یام کی
ه ش ئام ز ب ژنان ل س رتاس ری ع راق و ه ژ ه اتی
ناو استدا، و ئم ش ل کات کدا وود دات ک ب رد وام نا زای تی
کر کاران ل ع راقدا ب و ه کشان د چت، ه روها د نگدان و ی
بزووتن و ی ه موارکردن و ی پل ب ندی مووچ، ب ئ گری گ ش س ندنی
زیاتری، در نگ یان زوو، د گات کر کارانی ناوچ ک، ئم ش ل
کات کدا ک توخم کانی د خ کی ش گ ان ل ع راقدا
ل گ ش س ندنای. ه روها، ژیمی ئران ل ن وخی خیدا ل گ
ش پ ل کی توو یی ج ماو ری ب رفراوان ب و و بوو ت و. ب ی
ئم ه رش کرد و ی کی سیاسی ئینی نیی ل د خ کی س قامگیردا ب
ب رژیوازی د س ا تدار ل ع راقدا، ب کو ی ک ک ل و ئامراز و
سیاس تانی ل س رد می ق یران کندا ب کاره نراون ل لایان
بورژوازی د س ا تدار و، و پ داگری ل س ری پ یو ندیی کی
توندوتلی ه ی ب م ق یران و دزای تی ش ش و کمم نیزم و خ باتی
چینای تی ش رش گ یرانی پ ر لیتاریا و.

س ندن و ی ی ک ل د ستک و ت کانی پ ر لیتاریای س سیالیست و
بزوتن و ی ئ نت رناسی نالیستی ژنان و بزوتن و ی ئازادیخوازان ی
ژنان ل ع راق، ل ه موو ژنانی ئم و ات، ل یگی
ه موارکردن و ی یاسای (۱۸۸) و، س ر ای ه موو ک موکو ی کانی خودی
ئم یاسای، سیاسی ت کی تاوانکاری و دوژمنکارانی ب رامب ر ب
ژنان و منداان، و پا ن ر ک کی ب پل ی ک م ب ه ی ترس و ی ل
ش ش.

دیار ل ب رژی و ندی کر کاران و ز حم تک شان و لاواندا نیی ک
به ل ن ه موارکردن و ی ئم یاسای ت پ ن ر ل کات کدا ک ئامانج
ل ه موارکردن و ی یاساک یئیفلیجکردنی خ باتی چینای تی
ش گ ان ی ژنان و پیاوان. پت وکردنی خ باتی ژنان و پ ر لیتاریا
و گ نجان و ه موو س سیالیست و ئازادیخوازان و کخستنی ل
خ بات کی کم ای تی و سیاسی ب ریندا ب ووخاندنی ئم پ ر ژ ی
ئ ر ک کی د ستب ج و ب پ ل ی ک ناتوان رت دوا بخرت.

Yousef K. Baker, "Global Capitalism and Iraq: The making of a neoliberal state". *International Review of Modern Sociology*, vol. 40, no. 2, 2024, pp 48-121. JSTOR, [.http://www.jstor.org/stable/43499905](http://www.jstor.org/stable/43499905). Accessed 26 Sept. 2024